

CHANGE ADVISORY BOARD

NOTULEN

14 SEPTEMBER 2010 10.00 – 12.00 UUR

MEETING PLAZA, UTRECHT

AANWEZIGEN	Abe de Graaf (Vervoer Applicaties Nederland), Joost Boor, René van den Berg (GOVI), Peter Hoekstra (Strukton), Tim Boric (ROVER), Ale-Jan Algra, Paul 's Gravemade (Connexxion), Arthur ter Weeme (VNG/VOC), Patrick Duwel (Keypoint), Johan Booiij (Arriva), Erik Geensen (InTraffic), Sjoerd Haverkamp (Peek Traffic), John Schaap (9292), Michiel Witkamp (Prov ZH), Joost van Os (Stadsregio Amsterdam/SkVV), Lourens Klok, Gilles Ampt (HP), Sjanie Quist, Herbert van Buitenen (NS), Barend Aris (ProRail), Marcel Bus (NEA), Gé van Toorenburg (V&W), Marije de Vreeze (Connekt), Martijn van Aartrijk (BISON, secretaris), Jan Tijmensen (BISON, documentatie), Klaas Steffens (BISON, voorzitter CAB).
AFWEZIGEN	-
KOPIE	Michel Siebelink, Michael Knufman (GVB), Gerard Hoogveld (Vialis), Peter Noorlander (RET), Remko Muis (Collis), Guy Hermans (KpVV), Maarten Schoonwater (Logica), Theo Dijk (SRE), Jos Jongerius (BRU), Allart Lensvelt (Amsterdam Airport Schiphol), Erwin Stoker (OV Bureau Groningen-Drenthe), Arie van Dijke (Surtronic), André Beuink (Syntus), Adrie Spruijt (ASTIM Telematica), Erik Boldingh (Gemeente Amsterdam DIVV), Marnix de Grote, Lieven Grijp (ProData), Ed Bal (HTM), Sjf Jansen (VDV), Rudi van Tigchelt (Veolia), Anne-Marie Hendriks (ProRail), Migiel Gloudemans (Prov. Zuid-Holland), Eric Mulders (InTraffic), Peter Noorlander (RET), Bart van der Worp (BISON, architect), Walter Spitters (Vialis), Frank Vaerten (Ferranti),
BIJLAGE(N)	Ter vergadering gegeven presentatie

1. Klaas Steffens opent de vergadering om 10.08u en heet alle aanwezigen van harte welkom op deze BISON Change Advisory Board te Utrecht. Een kort voorstelrondje volgt.
2. Mededelingen
 - a. Gé licht stavaza NDOV toe. Discussie loopt over welke informatie het NDOV wel of niet gaat verzamelen. Is gerelateerd aan discussies binnen BISON, met name op het gebied van halte- en tariefinfo. Zodra die discussie is voltooid, komt er een notitie van; deze zal binnen CAB verspreid worden. Er wordt een projectorganisatie opgezet, om realisatie in 2012 te kunnen halen. Johan Booiij: wordt er ook iets gezegd over relatie NDW-NDOV? Gé: niet inhoudelijk, maar er wordt wel gekeken naar eventuele organisatorische synergie. Arthur: vorige keer een concept-organisatiemodel gepresenteerd, is dat al definitief? Gé: het plan is nog niet definitief; de voormalige Stuurgroep heet nu Adviesgroep. Het plan wordt opgesteld door de gezamenlijke opdrachtgevende overheden.
 - b. Er komen enkele tekstuele wijzigingen op de kv1 standaard; wie meer wil weten kan zich melden bij Martijn.
 - c. Beheer haltepalen komt terug op volgende CAB.
3. Verslag
 - a. Geen opmerkingen; verslag goedgekeurd
 - b. Alle acties uitgevoerd behalve laatste punt. Dat punt blijft op de agenda.
4. Verslag SC
 - a. JvO: blij met erkenning behoefte netwerkinfo: wat is de precieze scope? MvA: bedoeling is om dat te beantwoorden in Werkplan 2011 en dat in december goed te keuren; dit is een voorbereidend startschot voor discussie. BISON wil van alle betrokkenen weten wat hun informatiebehoefte is – neem contact op met Martijn voor inbreng!
 - b. Joost Boor: organisatorische impact en kosten/baten etc ook meenemen in planvorming
 - c. JvO: begroting gelieve duidelijker voor te bereiden; werd nu verrast door begroting. Martijn: zal in toekomst beter met betrokkenen afgestemd worden.
5. Goedkeuren
 - a. KAR Meldpunten (kv9)
 - i. Patrick presenteert resultaten nav presentatie. Standaardisatie uitwisseling informatie tussen wegbeheerders en vervoerders is nieuw en een delicaat traject.

- Het gaat op het 'aansluiten' op elkaar van twee behoorlijk verschillende werelden.
- ii. Een review is benodigd; dit wordt een schriftelijke review door partijen die niet (direct) betrokken waren bij de totstandkoming ervan. Joost Boor: er is door zoveel partijen naar kv9 gekeken, dat een proefimplementatie niet veel toevoegt.
 - iii. Oproep van de vergadering voor partijen die in deze reviewtaak willen participeren!
 - iv. Binnen de SC zal gesproken worden over hoe implementatie-reviews in de toekomst wellicht vorm gegeven kunnen worden.
 - v. Vergadering besluit om geen formele draft te bepalen, maar wel te beginnen met validatie. Dan in CAB van december bepalen of het een draft wordt of een pre-release.

b. Werkgroep Spoor

- i. Jan licht toe. Zie ook notitie en presentatie.
- ii. Herbert: InfoPlus kán wel actuele informatie leveren, maar kiest ervoor geen tussenstap te gebruiken in de vorm van geplande stationsinformatie.
- iii. JT: de scope van de werkgroep was station informatie, geen netwerk informatie.
- iv. Gé: voor NDOV moet de scope wel op netwerk informatie liggen. Klaas: dat kan een aanvullende opdracht zijn.
- v. JvO is 'niet blij', want er is een systeem als uitgangspunt genomen, en niet de reiziger. Eerste vraag moet dus zijn: hoe gaan we hierna verder, alvorens hiermee in te stemmen.
- vi. Ale-Jan: het eindresultaat van de werkgroep is wellicht technisch, maar de doelstelling was dat zeker niet. De doelstelling was om reizigers actuele informatie te geven over verkeer op treinstations.
- vii. Herbert: afweging is dat bij geen of uitvallende verbindingen geen informatie getoond wordt – het kan verwarrend zijn voor de reiziger als er geen duidelijk onderscheid is tussen geplande en actuele informatie. NS wordt verantwoordelijk gehouden voor actuele reisinformatieverstrekking. NS wil op dit moment dat standpunt niet veranderen, en wil dus geen gebruik maken van kv7/8.
- viii. Gé: kan hierover nu geen uitspraak doen, maar zal het oppakken binnen V&W.
- ix. JvO: is het zo dat één grote vervoerder hier bepaalde informatie niet wil delen?
- x. Sjanie: nee, dat is niet het geval, het gaat er juist om om altijd eenduidige en alleen actuele informatie aan de reiziger te bieden.
- xi. Herbert: de opdrachtgever vraagt ook alleen actuele informatie. Sjanie: daarom zitten we ook in een spagaat. Er moet overleg plaats vinden met opdrachtgever.
- xii. Ale-Jan: leveringsvoorwaarden kun je ook in de standaard vastleggen; bijvoorbeeld 'geen geplande informatie tonen'.
- xiii. Herbert: niet enthousiast om dat te doen, omdat het gedrag dan per vervoerder kan verschillen. Dat kan verwarrend zijn voor de reiziger.
- xiv. JvO: we moeten systeemkeuzes en bedrijfspolitieke keuzes hier uit elkaar houden.
- xv. Arthur: hier in BISON scheppen we de voorwaarden om informatie uit te wisselen, maar slechten we wellicht niet alle politieke discussies. In standaarden daarom geen beperkingen opnemen, maar het zoeken in aanvullende afspraken.
- xvi. John: voorstel om de werkgroep spoor aanvullend te vragen ook de informatiebehoeften op basis van kv1 in kaart te brengen? Klaas: eerst kv7/8 opdracht afmaken. Martijn: dienstregelinginformatie, ook voor spoor, betrekken in inventarisatie netwerkinformatie; kan werkgroep Architectuur doen.
- xvii. Michiel Witkamp: PZH wil ook treininformatie op DRIS displays tonen, dus wil treininformatie op basis van kv7/8 hebben. Wel is het zo dat het bestaande DRIS van PZH geen uiterlijk onderscheid maakt tussen geplande en actuele informatie. Hier ligt dus nog eventueel een discussiepunt.
- xviii. Verkenning netwerkinformatie uitvoeren in Architectuur werkgroep, bespreken in volgende CAB.
- xix. Gé: trek discussies over leveringsvoorwaarden en over technische standaarden helder uit elkaar.
- xx. Tim: wat is oorzaak van zaken die buiten scope gezet zijn? Martijn: haltes en tarieven vallen binnen andere werkgroepen, netwerk informatie moet in een bredere discussie gevoerd worden.
- xxi. Conclusie: Werkgroep Spoor gaat door uitwerking conform methodiek kv7/8. Ook NS is het daarmee eens, mits de opdrachtgever vindt dat dat de juiste methode is.

6. Lopende trajecten

- a. Architectuur. Klaas licht toe conform presentatie. Er komt een notitie; naar aanleiding daarvan is er behoefte aan een workshop; BISON zal deze organiseren - verzoek of iedereen wil laten weten of men daarbij wil zijn.
- b. Delta's. Martijn licht toe. JvO: begrijp ik goed dat dit gaat om informatie tussen de

dienstregeling en de operationele dag in? Gilles: delta's, samen met de dienstregeling kan je zien als dé dienstregeling.

- c. Haltes. Martijn licht toe. Oproep om participatie spoor/metro wereld. Barend neemt dit mee richting ProRail. Tim ondersteunt deze oproep teneinde te komen tot goede informatie over welke stations/voertuigen zelfstandig toegankelijk zijn voor mensen met een beperking.
- d. PPT. Klaas licht toe. Er is een uitgebreide inventarisatie geweest. Niet-lijngebonden vervoer valt buiten scope. Oproep aan functionele OVC mensen om hierin mee te denken.
- e. Kv4. Voor punt 1 één werkgroep beleggen. Tweede punt separaat behandelen, maar wel voorbereiden in genoemde werkgroep.
- f. Metro. RfC's voorbereiden in architectuur werkgroep. Worden meegenomen in Werkprogramma 2011.

7. Europese standaarden

- a. Klaas licht toe. Discussie relevant voor Werkprogramma 2011. Rene: duidelijk belang om in EU context te halen wat er te halen valt. In hoeverre moeten we een voortrekkersrol hierin spelen? Let er op dat het Nederlandse traject is waar het hier om gaat.
- b. Gilles: zorg voor eenduidigheid in producten van vervoerders en overheden. Pas daarna aandacht schenken aan standaardisatie, vooral in Europese context. Wees beducht op complexiteit en uitloop – begin hier alleen aan als er een goed plan van aanpak ligt.
- c. Klaas: traject standaardisatie helpt juist de productdefinities; daarbij heeft Europese TransModel referentiemodel alle elementen aan boord voor producten, prijzen en tarieven.
- d. Joost/Gilles: maak doelstellingen concreet, wees helder over de inhoud en stel een goede planning op. Dit zal gebeuren en besproken worden in de volgende CAB.
- e. JvO: zoek concrete behoeften waarop je dergelijke trajecten baseert, hou het niet abstract. Zowel halen als brengen naar Europa moet kunnen.
- f. John: je kunt landelijke belangen nooit volledig los zien van Europese belangen; er is een toenemende behoefte aan grensoverschrijdende reisinformatie.

8. Planning / capaciteit

- a. Klaas licht toe. Joost Boor: nadenken over juiste organisatievorm, want GOVI-overheden willen meer grip op het proces. Martijn: hiervoor wordt een workshop belegd.
- b. Johan Booi: woord 'hoogste' voor architectuur werkgroep is ongelukkig gekozen; er is geen hiërarchie, het gaat om het overzicht.
- c. Oproep tot meer participatie van vervoerders en marktpartijen!
- d. Met 'integrale aanpak' wordt bedoeld: halen en brengen van Europese trajecten teneinde verschillende maar samenhangende onderwerpen samenhangend vorm te geven.
- e. Vergaderschema moet nog worden aangepast: bespreken met vaste werkgroepleden.
- f. De CAB zal volgende keer langer gepland worden, omdat uitloop standaard (b)lijkt te zijn – en er moet ruimte blijven voor vragen en discussie. Wellicht ook zoeken naar aanvullende wijzen van informatiedeling.

9. Rondvraag

- a. Geen opmerkingen

10. Klaas dankt de aanwezigen en sluit de vergadering om 12.36u.

ACTIE	ACTIEHOUDER(S)
Opstellen en agenderen Werkplan 2011 en voorleggen aan CAB	BISON
Inventariseren gebruik standaarden	BISON
Rondsturen notitie scope NDOV zodra gereed	V&W
Continueren Werkgroep Spoor voor verdere uitwerking	Werkgroep Spoor
Rondsturen notitie Architectuur en beleggen Workshop	Martijn
Agenderen reviews dmv implementaties in SC	BISON

EERSTVOLGENDE VERGADERINGEN

Volgende vergadering CAB: **dinsdag 14 december 2010, 10.00 – 12.30u**, locatie volgt, Utrecht.

Volgende vergadering SC: **dinsdag 21 december 2010, 10.00 – 13.00u**, locatie volgt, Utrecht.